

10.06.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

ORTADOĞU-AFRİKA

İran Meclis Başkanı: Macron'un sözleri acemice ve üzüntü vericiydi... İran Meclis Başkanı Ali Laricani, Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un İran ile ilgili açıklamalarının 'acemice ve üzüntü verici' olduğunu söyledi. Genel kurulda konuşan İran Meclis Başkanı Ali Laricani, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un yeni müzakereler ve İran'ın füze programıyla ilgili açıklamalarını eleştirdi. Macron'u görüştüğü kişileri dikkate alarak her toplantıda farklı açıklama yapmakla suçlayan Laricani, "Macron'un sözleri acemice ve üzüntü vericiydi. Eğer bunları Trump söyleseydi garip karşılamazdık. Bu sözler Sayın Macron'un defalarca kez Ruhani ile yüz yüze ve telefonda yaptığı müzakerelerde sarf ettiği sözlerle uyumlu değil" ifadelerini kullandı.

Zarif: AB ülkeleri İran'ı eleştirecek konumda değil... İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, Tahran'daki bir özel üniversitede öğrencilerle bir araya geldiği toplantıda, gazetecilere gündemdeki konularla ilgili değerlendirmelerde bulundu. Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas ve Japonya Başbakanı Şinzo Abe'nin Tahran'daki temasları ile Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani'nin Tacikistan'ın başkenti Duşanbe'ye yapacağı ziyaretin İran'ın siyasetini anlatması ve tüm dünyayı hedef alan politikalara karşı koyacak çözüm yollarıyla ilgili fikir alışverişinde bulunması için bir fırsat olduğunu ifade eden Zarif, Washington yönetiminin politikalarının sadece İran'ı değil tüm dünya ülkelerini hedef aldığını, ekonomik sorunların tek çözüm yolunun ekonomik savaşın durması olduğunu ve bunu tüm toplantılarda Abe'ye aktardıklarını belirtti.

Husiler, Suudi Arabistan'daki Cizan Havaalanı'nı vurduklarını açıkladı... Yemen'deki Husiler, Suudi Arabistan'ın güneyinde ve Yemen sınırına yakın bir konumda yer alan Cizan Havaalanını insansız hava araçlarıyla (İHA) vurduklarını açıkladı. Husilere ait El-Mesira kanalının sosyal paylaşım sitesindeki hesabından yayımlanan haberde, "Cizan Havaalanı'na yönelik hava saldırısında, Yemen'deki saldırılarda kullanılan İHA'lara ait hangarlar hedef alındı" ifadeleri kullanıldı.

Zarif: İran'ın ABD'ye ihtiyacı yoktur, ABD'liler İran'ın başka ülkelerle olan ilişkilerinde problem oluşturmasını yeter... İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, Tahran yönetiminin ABD'ye ihtiyacı bulunmadığını ve bu ülkeyle ilişki geliştirme peşinde olmadığını söyledi. ABD Başkanı Donald Trump'ın İran'a yönelik yaptırımlarını 'ekonomik terörizm' olarak nitelendiren Zarif, Washington yönetiminin buna son vermesi gerektiğini belirtti.

Filistin Kurtuluş Örgütü'nden Yüzyılın Anlaşması'na karşı mücadele çağrısı... Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) bünyesindeki fraksiyonların temsilcileri, Filistinlilere, ABD Başkanı Donald Trump'ın İsrail-Filistin meselesinin çözümü konusunda yakında açıklaması beklenen; Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Mısır'ın da destek verdiği "Yüzyılın Anlaşması"na karşı mücadele çağrısı yaptı.

Rusya: Militanlar Suriye'nin iki bölgesinde ateş açtı... Rusya Savunma Bakanlığı, Suriye'de militanların son 24 saat içinde Lazkiye ve Hama bölgelerinde ateşkesi ihlal ettiklerini bildirdi. Rusya'nın Suriye'deki Tarafları Uzlaştırma Merkezi Başkanı Tuğgeneral Viktor Kupçişin, basın mensuplarına açıklamasında, Suriye'de devreye alınan ateşkesine rağmen yasadışı oluşumlar tarafından ateşkes ihlallerine devam edildiğini kaydetti.

ABD'li komutana yeterli gelmedi, İran'a karşı askeri gücü artırma sinyali verdi... Amerika Merkez Kuvvetler Komutanı Korgeneral Frank McKenzie, İran'dan gelecek olası tehditleri gerekçe göstererek ABD'nin bölgedeki askeri varlığını biraz daha artırma yoluna gideceğinin sinyalini verdi.

Tahran'ın Alman misafirine ilk mesajı: AB nükleer anlaşmayı kurtarmak için bir şey yapmadı... ABD Hazine Bakanlığı'nın İran'a yönelik bu kez petrokimya sektörünü hedef alan yeni yaptırımlar açıklaması sonrası konuşan İran Dışişleri Sözcüsü Abbas Musevi Washington'ın çekildiği nükleer anlaşmanın imzacısı olarak kalan AB ülkelerine sitem etti.

Sudan'da sivil itaatsizlik eylemleri ve genel grev başladı... Sudan'da sivil itaatsizlik eylemlerinin ve genel grevin ilk gününde başkent Hartum'da iş yerlerinin kapatıldığı sokakların boş olduğu bildirildi.

AVRUPA – AB

'Moldova parlamentosu ve hükümeti Anayasa Mahkemesi'nin kararlarına itaat etmeyecek'... Moldova Başbakanı Maya Sandu, parlamento ve bakanlar kurulunun yasal olarak seçildiklerini ve bu nedenle yasalara aykırı olan Anayasa Mahkemesi'nin kararlarına itaat etmeyeceklerini duyurdu. Moldova'da dün kurulan koalisyon hükümetinin güven oylaması yaparak göreve gelmesine onay verdiği Başbakan Maya Sandu, Sputnik'e demecinde parlamento ve bakanlar kurulunun yasal olarak seçildiklerini ve bu nedenle yasalarla aykırılık gösteren Anayasa Mahkemesi'nin kararlarına itaat etmeyeceklerini belirtti.

ABD saldırı operasyonlarında kullanılan uçağını Polonya'ya transfer etti... ABD ordusunun saldırı operasyonlarında kullanılan EC-130H Compass Call elektronik harp uçağını Polonya'ya transfer ettiği öğrenildi. Amerikan Hava Kuvvetleri'nin Avrupa'daki sitesinde yapılan açıklamaya göre saldırı operasyonlarında yer alan ve karşı tarafın elektronik harp aygıtlarını baskılamak için kullanılan EC-130H Compass Call uçağı, Polonya'ya gönderildi.

Boris Johnson'dan AB'ye: Koşullar iyileştirilene kadar Brexit tazminatını ödemeyeceğiz... İngiltere'de Theresa May'in istifasından sonra öne çıkan başbakan adaylarından olan eski Dışişleri Bakanı Boris Johnson, koşullar İngiltere adına iyileştirilene kadar, Brexit anlaşması gereği ülkesinin AB'ye ödemesi gereken tazminatı ödemeyeceklerini dile getirdi.

Moldova Devlet Başkanı Dodon görevden alındı... Moldova'da Anayasa Mahkemesi Devlet Başkanı İgor Dodon'u geçici olarak görevinden aldı ve yerine Pavel Filip'i atadı. Filip, parlamentonun feshedilmesi ve 6 Eylül'de erken seçim gerçekleşmesi için talimat verdiğini açıkladı.

ABD

Jeffrey: Türkiye ile SDG prensipte genel bir anlaşmaya sahip... ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi James Jeffrey, Suriye'nin kuzeyinde kurulması planlanan tampon bölge konusunda Türkiye ile Suriye Demokratik Güçleri (SDG) arasında 'prensipte genel bir anlaşma' olduğunu söyledi.

ABD Dışişleri: Doğu Akdeniz bizim açımızdan stratejik öneme sahip... ABD Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Matthew Palmer, Doğu Akdeniz'in ülkesi için stratejik öneme sahip olduğunu belirterek, "Biz Doğu Akdeniz'e, yeni hidrokarbon kaynaklarının bulunduğu, enerji kaynakları açısından da giderek önemi artan bir bölge olarak bakıyoruz" dedi. Kıbrıs Cumhuriyeti'ni "stratejik ortak" olarak tanımlayan Amerikalı diplomat, "Kıbrıslı dostlarımızla ortak gündemimize ilişkin yakın şekilde çalışıyoruz. Bu değer verdiğimiz, derinleştirmek ve güçlendirmek istediğimiz bir ilişki" dedi.

İran: Trump'ın sözleri boş çıktı... İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Abbas Musavi, bu hafta getirilen yeni yaptırımların, Washington'un Tahran'la görüşme niyetinde olmadığını gösterdiğini belirtti. Musavi, bugünkü basın toplantısında, "ABD Başkanı'nın İran'la görüşmeye hazır olduğu yönündeki sözlerinin boş olduğunu görmek için bir hafta yeterli oldu" dedi.

RUSYA

Rusya Dışişleri: ABD Rus-Çin ilişkilerini zayıflatmak için her şeyi yapacak... Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Mariya Zaharova, ABD'nin Rusya ve Çin arasındaki ilişkileri zayıflatmak için her şeyi yapmaya hazır olduklarını ve bu amaçlarına ulaşmaya yönelik planlarını uygulamaya koyduklarını belirtti. Rossiya-1 televizyonunda konuşan Zaharova, ABD'nin Rusya ve Çin arasındaki ilişkileri zayıflatmak için her şeyi yapmaya hazır olduklarını ve bunu gerçekleştirmeye yönelik planlarını şimdiden uygulamaya koyduklarını kaydetti.

Peskov: Çin ile işbirliğimiz ne ABD'ye ne de başka bir ülkeye karşı... Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Rusya ile Çin arasındaki işbirliğinin ABD ya da başka bir ülkeyi hedef almadığını, iki ülkenin üçüncü taraflara karşı eylemlerini koordine etmediğini söyledi. Peskov, "Böyle demek doğru değil. Zira Çin ve Rusya'nın ABD ile ayrı problemleri var. Çin ABD ile ticaret savaşında, bizim de ABD ile kendi problemlerimiz var. Bunlar temelde stratejik güvenlik, silahsızlanma, ABD'li partnerlerimizin bu anlamda bir diyaloga geçmekteki isteksizliği..." dedi.

Rus senatör: ABD'nin Türkiye'ye F-35'leri kullanarak yaptığı şantaj girişimi işe yaramaz... Pentagon yetkilisinin 'Türkiye'nin askerlerini eğitim için Rusya'ya gönderme kararından hayal kırıklığına uğradık' açıklamasını değerlendiren Rus senatör Klintseviç, ABD'nin Türkiye'ye F-35 avcı uçaklarını kullanarak bulunduğu şantaj girişimlerinin işe yaramayacağını belirtti.